

**ANDERS
LEREN
KIJKEN**

**DORDRECHTS
MUSEUM**

HOF
van NL

**HUIS
VAN
GIJN**

**PROGRAMMA-AANBOD
PRIMAIR ONDERWIJS 2024-2025**

DORDRECHTS MUSEUM

In het Dordrechts Museum ontdek je zes eeuwen Nederlandse schilderkunst, van de middeleeuwen tot hedendaags. Daarnaast zijn er wisselende tentoonstellingen en activiteiten.

HOF *van NL*

In Hof van Nederland beleef je aan de hand van Dordtse historische verhalen, hoe wij in Nederland omgaan met onze vrijheden, vroeger en nu, verteld vanuit verschillende perspectieven.

HUIS VAN GIJN

In Huis Van Gijn ervaar je hoe een welgestelde familie en hun personeel woonden en werkten rond 1900. Dwaal door de historische kamers van kelder tot kap en ontdek het leven van toen.

INHOUDSOPGAVE

PROGRAMMA'S OP LOCATIE	groep	1	2	3	4	5	6	7	8	pagina
Huisje, boompje, beestje		■	■							6
Welkom in mijn museum				■	■					7
Anna ruimt op (wordt in 2024 vernieuwd!)				■	■	■	■			8
Zoek mee met Simon (wordt in 2024 vernieuwd!)						■	■			9
Stadswandeling middeleeuwen						■	■			10
Middeleeuwse stad						■	■			11
Kijk je rijk						■	■	■	■	13
De kunst van het doorgeven							■	■		14
Tekentour								■	■	15
Nederland tolerant land?								■	■	16
Verwacht: Johan de Witt (combi-bezoek)								■	■	17
Zelfstandig museumbezoek										alle locaties en groepen 19

■ Dordrechts Museum

■ Huis Van Gijn

■ Hof van Nederland

MUSEUMLES IN DE KLAS	groep	1	2	3	4	5	6	7	8	pagina
Van Gijn in de klas		■	■							21
Cuyp in de klas						■	■			22
Middeleeuwen in de klas						■	■			23

ONLINE MUSEUMLESSEN

Download lesmateriaal	Regionaal Archief Dordrecht	24-25
LessonUp online lessen	alle locaties	26-27

MASTERCLASSES

Voor leerkrachten: Kijken kun je leren	Dordrechts Museum	29
--	-------------------	----

PRAKTISCHE INFORMATIE

30-31

HUISJE, BOOMPJE, BEESTJE

GROEP 1-2
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve museumles
60 minuten
€ 55 per 15 leerlingen

KUNST **VORMEN**

NATUUR **KLEUREN**

DIEREN **TEKENEN**

SEIZOENEN **VERHAAL**

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

Leren kijken naar kunst

Karel de Kunstkikker zoekt een huis! Karel wil graag in een schilderij wonen, maar welke? Kunnen de kinderen hem helpen kiezen? Er zijn schilderijen met huizen, mensen en spullen, maar ook met water, land en dieren. Op deze speelse ontdekkingstocht leren kleuters kijken naar kunst. Ze bekijken en herkennen vormen, kleuren, dieren en nog veel meer.

Op ontdekking in het museum

Iedere stad of plaats heeft wel een museum. Vaak met oude voorwerpen, zoals schilderijen. Waarom bewaren we eigenlijk oude dingen? Wat vertellen schilderijen ons over het leven van vroeger? Tijdens deze rondleiding ontdekken leerlingen wat een museum is en maken ze kennis met bijzondere schilderijen. In de aanvullende workshop maken ze hun eigen mini-museum.

WELKOM IN MIJN MUSEUM

GROEP 3-4
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 minuten | € 55
incl. workshop 90 min | € 95
Prijzen per 15 leerlingen

KUNST **BEWAREN**

VERZAMELEN **MAKEN**

MINI-MUSEUM

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN* ●○○○

* inclusief workshop ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

ANNA RUIMT OP

GROEP 3-6

HUIS VAN GIJN

interactieve rondleiding

75 minuten

€ 70 per 15 leerlingen

DUURZAAMHEID WONEN

HISTORIE ARM/RIJK

HUISHOUDEN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

Ouderwetse duurzaamheid

Anna is het dienstmeisje van meneer Van Gijn. Ze weet van alles te vertellen over het dagelijks leven in zijn prachtige huis. Ze moet er nodig opruimen en poetsen, maar een elektrische stofzuiger en een fles allesreiniger heeft ze niet. Toch zorgt ze ervoor dat alles er spic en span uitziet. En hergebruik of modern gezegd 'recyclen'? Daar draaien ze in de 19de eeuw hun hand niet voor om! Anna laat je graag haar slimme trucjes zien. Help je mee?

Vroeger was alles beter?

Tijdens dit programma gaan de leerlingen op onderzoek uit en maken ze een reis door de tijd. Wat is het verschil tussen toen en nu? Je hebt waarschijnlijk nog nooit gehoord van een ramenspuit of rolveger. Toch lappen we nog steeds de ramen en wordt er gestofzuigd. De leerlingen maken kennis met vreemde voorwerpen van toen en leren hoe het was om in de 19de eeuw te leven zonder gas, warm water en elektriciteit.

ZOEK MEE MET SIMON

GROEP 7-8

HUIS VAN GIJN

speurtocht

60 minuten

€ 55 per 15 leerlingen

REIS DOOR DE TIJD

WONEN ARM/RIJK

HUISHOUDEN

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●●

STADS- WANDELING MIDDELEEUWEN

GROEP 5-6
HOF VAN NEDERLAND
stadswandeling Dordrecht
90 minuten
€ 95
max 30 leerlingen

GESCHIEDENIS **GEBOUWEN**

SPEUROPDRACHTEN

VERHALEN **RAADSEL**

INTERACTIEF ●●●○
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●●●

Op pad met Gilles door Dordrecht

De stadswandeling neemt leerlingen mee terug naar middeleeuwse verhalen, gebouwen en gebeurtenissen. Onderweg maken ze kennis met Gilles, een jonge middeleeuwse knaap die bezig is met zijn meesterproef voor het metselaarsgilde. De speuropdrachten geven een kijkje in het leven van Gilles. De leerlingen gaan op zoek naar antwoorden en lossen gaandeweg een spannend woordraadsel op.

Bestuur een middeleeuwse stad

Het Hof was vroeger een klooster en Dordrecht is een schoolvoorbeeld in het ontstaan van een middeleeuwse stad. De interactieve rondleiding neemt je mee langs sporen van stadsrechten, rechtspraak, handel, gilden, kloosters en nog meer. Tijdens het spel in de workshopruimte bouwen de leerlingen een stad van lego. Spelenderwijs leren de leerlingen dat hun keuzes bepalende gevolgen kunnen hebben voor de toekomst van de stad.

MIDDELEEUWSE STAD

GROEP 5-6
HOF VAN NEDERLAND
interactieve rondleiding +
workshop
90 minuten
€ 95 per 15 leerlingen

GESCHIEDENIS **GEBOUWEN**

STADSBESTUURDERS **MARKT**

WONEN **KLOOSTER** **GILDE**

BOUWEN **SPEL**

INTERACTIEF ●●●○
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●●●

KIJK JE RIJK

GROEP 5-8
DORDRECHTS MUSEUM
interactieve rondleiding
60 min | € 55 of incl.
workshop 90 min | € 95
prijzen per 15 leerlingen

KUNST **MUZIEK** **VOELEN**
RUIKEN **GEZICHTSBEDROG**
ONDERZOEKEN
EXPERIMENTEREN

Ik voel, ik hoor, wat jij niet ziet

Kunst kun je niet alleen met je ogen bekijken, maar ook met je neus, oren en handen. Hoe ruikt een 17de-eeuwse stal? Hoe voelt een stilleven? Welke muziek past er bij moderne kunst? Bij deze actieve rondleiding maken kinderen op verrassende wijze kennis met kunst. Tijdens de workshop in het atelier onderzoeken ze hun zintuigen door middel van experimenten in een heus kijklab.

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN* ●●●○
* inclusief workshop ●●●●
SAMENWERKEN ●●●○

DE KUNST VAN HET DOORGEVEN

GROEP 6 T/M 8
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding met
workshop
120 minuten
€ 120 per 15 leerlingen

INCLUSIE BURGERSCHAP

WERELDORIENTATIE

DIVERSITEIT IN GESPREK

IDENTITEIT

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

Culturele diversiteit in het museum

Leerlingen van 9 tot 12 jaar zijn vaak al bezig met grote maatschappelijke thema's, zoals discriminatie en racisme. In dit verdiepende burgerschapsprogramma onderzoeken we wat culturele diversiteit is, hoe het tot uiting komt en waarom het belangrijk is om hier oog voor te hebben. De museumles wordt afgesloten met een workshop waarin de leerling de (culturele) identiteit van een medeleerling op een creatieve manier verbeeldt in een collageportret.

Kijken met een potlood in je hand

Wist je dat tekenen vooral goed kijken is? Tegenwoordig flitsen de beelden aan ons voorbij. Onder begeleiding van een museumdocent leer je in een kleine groep goed kijken, dus goed tekenen! Bij deze actieve rondleiding leren kinderen op verschillende manieren te kijken naar kunst. Als leerkracht krijg je een exemplaar van de museumtekengids vol leuke en creatieve opdrachten. Zo kun je het tekenen ook voortzetten in de klas.

TEKEN-TOUR

GROEP 7-8
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
75 minuten
€ 70 per 12 leerlingen

KUNST KIJKOPDRACHTEN

OBSERVEREN ONTHAASTEN

TEKENTECHNIEKEN

LAAGDREMPELIG

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●○○

NEDERLAND TOLERANT LAND?

GROEP 7-8

HOF VAN NEDERLAND

interactieve museumles

90 minuten

€ 85 per 15 leerlingen

max 30 leerlingen tegelijk

TOLERANTIE BURGERSCHAP

GROEPSDRUK GESCHIEDENIS

DISCRIMINATIE DIALOOG

GODSDIENSTVRIJHEID

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

Groepsdruk vroeger en nu

Waar eindigt mijn vrijheid en waar begint die van jou? We onderzoeken de leerlingen hoe we denken over vrijheid en verdraagzaamheid – vroeger en nu. Wat veranderde er door bijvoorbeeld de Reformatie, de Tachtigjarige Oorlog, de Synode van Dordrecht en de Tweede Wereldoorlog? Bij elke gebeurtenis legt de museumdocent een verband met nu en de eigen belevingswereld, zoals groepsdruk in de klas.

De geheimen van Johan de Witt

Hij is een bekende Dordtenaar... maar wie was Johan de Witt nou echt? Wist jij dat hij ontelbaar veel brieven schreef, soms in geheimschrift? En dat hij graag danste? In het Dordrechts Museum leer je meer over zijn gezin, hobby's en gevoelens. Daarna ontrafel je in museum Hof van Nederland waarom De Witt vermoord werd, en zelfs deels opgegeten! Sluit je ontdekkingstocht in stijl af met een workshop 17e-eeuwse brieven schrijven, vouwen en verzegelen.

VERWACHT: JOHAN DE WITT

GROEP 7-8

DORDRECHTS MUSEUM &
HOF VAN NEDERLAND

interactieve rondleiding door

2 musea (75 min | € 70)

+ workshop (120 min | € 125)

LOKALE GESCHIEDENIS

NATIONALE GESCHIEDENIS

BURGERSCHAP

COMBI-BEZOEK

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN* ●●○○

* inclusief workshop ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

ZELFSTANDIG MUSEUM- BEZOEK

ALLE GROEPEN

ALLE LOCATIES

gratis, wel even reserveren via
de website van de locatie

Ontdek het museum op eigen gelegenheid

Als leerkracht zelfstandig het museum bezoeken met je groep? Zorg tijdens het bezoek voor tenminste één begeleider per 7 leerlingen. Als je Hof van Nederland gaat bezoeken, kun je eventueel hier een gratis werkblad downloaden en uitprinten voor je leerlingen:

VAN GIJN IN DE KLAS

GROEP 1-2

HUIS VAN GIJN

gastles in de klas

60 minuten

€ 110 per klas

KLEUREN **VORMEN**

SPEL **MATERIAAL**

BEWEGING **MUZIEK**

VERZAMELEN **SORTEREN**

Duik in de kist van een verzamelaar

Wat een bijzondere kist! Wat zit er allemaal in? Samen met de museumdocent onderzoeken de kleuters de voorwerpen. Het is de verloren verzameling van Simon van Gijn! Maar wat hoort bij elkaar? Met behulp van muziek, spel en beweging oefenen de kleuters met het herkennen en benoemen van kleuren, technieken, vormen, materialen en functies. Samen sorteren ze de objecten, net als in een echt museum.

INTERACTIEF

ZELF DOEN

SAMENWERKEN

CUYP IN DE KLAS

GROEP 5-6
DORDRECHTS MUSEUM

gastles in de klas
90 minuten
€ 160 per klas

MAKEN KUNST

LICHT GESCHIEDENIS

DORDRECHT DIEREN

LANDSCHAPPEN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●●●

Schilderen met licht

De grootste schilder van Dordrecht bij jou in de klas? Dat kan! Aelbert Cuyp was de Rembrandt van Dordrecht. Zijn landschappen met koeien en prachtig licht waren tijdens zijn leven en vooral daarna erg populair. In de klas ga je op een hedendaagse manier een werk in de stijl van Cuyp maken.

Kijken als een archeoloog

De museumdocent brengt een bijzondere kist mee in de klas, vol met sporen uit de middeleeuwen. De leerlingen leren kijken als een archeoloog en gaan zelf echte archeologische vondsten uit Dordrecht onderzoeken. Tijdens deze gastles maken ze kennis met Gilles, een jonge knaap die bezig is met zijn meesterproef voor het metselaarsgilde. Zo maken de leerlingen op een laagdrempelige manier kennis met het leven in de middeleeuwse stad van rond 1400.

MIDDELEEUWEN IN DE KLAS

GROEP 5-6
HOF VAN NEDERLAND

gastles in de klas
90 minuten
€ 160 per klas

ARCHEOLOGIE

BRONNEN ONDERZOEKEN

VOORWERPEN

GESCHIEDENIS

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●○○

REGIONAAL ARCHIEF DORDRECHT

IN DE KLAS

download lesmateriaal
gratis

GESCHIEDENIS PERSOONLIJK

VERDIEPING LAAGDREMPELIG

INDIVIDUEEL ERFGOED

INTERACTIEF ●●○○

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

Het archief bewaart de verhalen van en over de bewoners van Dordrecht, van 1220 tot nu. Veel in het archief kun je online bekijken: boeken, kranten, films, kaarten en foto's. De mooiste stukken zijn te zien in de tentoonstelling op de zolder van museum Hof van Nederland.

Op de website staat lesmateriaal voor alle groepen: uitleg voor leerkrachten en kant en klare opdrachten om uit te printen.

Werkbladen:

- *Tijd van opa en oma* vanaf groep 1
- *Mijn stamboom* vanaf groep 3
- *Mijn woonplaats* vanaf groep 5
- *Mijn straat* vanaf groep 6
- *Krant van mijn geboortedag, 100 jaar geleden* vanaf groep 7
- *Spreekbeurt/werkstuk over...* vanaf groep 8

Ga voor alle opdrachten naar:
www.regionaalarchiefdordrecht.nl/onderwijs

regionaal
archief
dordrecht

Het Steegoversloot rond 1900, foto uit het Regionaal Archief Dordrecht.

LESSONUP

ALLE GROEPEN IN DE KLAS

online museumles
duur variabel
gratis

DIGITAAL LAAGDREMPELIG

INSPIRATIE INTERACTIEF

BLENDED LEARNING

KANT-EN-KLAAR

Kom een kijkje nemen op ons LessonUp-kanaal *Ontdek kunst, cultuur en erfgoed in Dordrecht!* Met gratis complete online lessen ondersteunen we scholen in Dordrecht en daarbuiten graag met inspirerende culturele thema's die aansluiten bij het onderwijscurriculum.

Wat je kunt verwachten? Prikkelende, activerende en impactvolle lessen over film, (beeldende) kunst, geschiedenis, burgerschap en nog veel meer! Met het Dordtse kanaal zetten we in op het vergroten van de leeropbrengst en de betrokkenheid van leerlingen.

We implementeren met LessonUp het *blended learning* in onze educatieve programma's. Met inzet van LessonUp wordt bijvoorbeeld een eenmalige les of bezoek uitgebreid naar meerdere korte leermomenten. Kant-en-klaar, dus zonder extra inspanning van jou als leerkracht.

LessonUp is een gebruiksvriendelijk en docentgericht platform. Er worden op alle soorten thema's lessen aangeboden door veel verschillende aanbieders. De lessen zitten vol interactieve elementen die de betrokkenheid en motivatie van leerlingen vergroot.

VOORBEELDEN VAN LESSEN:

Dordrechts Museum:

- *Beeldenstormen en Klimaatklevers*

Hof van Nederland:

- *Koloniale geschiedenis van Dordrecht*

Huis Van Gijn:

- *Slow Fashion - duurzame kleding: vroeger en nu*

Dit kanaal is een gezamenlijk initiatief van het Nationaal Onderwijsmuseum, De Witt Dordrecht, Museum 1940-1945, het Dordrechts Museum, Huis Van Gijn en Hof van Nederland. Regelmatig worden er nieuwe lessen toegevoegd.

Scan de QR-code om naar het Dordtse LessonUp-kanaal te gaan!

slide uit: *Beeldenstormen en Klimaatklevers* - Dordrechts Museum

slide uit: *Slow Fashion* - Huis Van Gijn

KIJKEN KUN JE LEREN

**VOOR LEERKRACHTEN
DORDRECHTS MUSEUM**

masterclass
programma op maat
duur en prijs op aanvraag

Masterclass voor leerkrachten

Reflecteren op kunst in het klaslokaal kan ingewikkeld lijken, maar hoeft het zeker niet te zijn. Het Dordrechts Museum geeft leerkrachten in deze masterclass handvatten om samen met de klas te kijken naar kunst. Verschillende werkvormen, waaronder werken met zintuigen en voorwerpen, filosoferen met kinderen en *Visible Thinking Routines*, komen aan bod.

* Dit programma kan eventueel gefinancierd worden vanuit de subsidie *Cultuureducatie met kwaliteit*, neem hiervoor contact op met museumeducatie@dordrecht.nl.

CULTUURDIDACTIEK

OEFENEN TEAMACTIVITEIT

VOORWERPEN ZINTUIGEN

FILOSOFEREN MET KINDEREN

VISIBLE THINKING ROUTINES

BIJ-/NASCHOLING

LEREN OBSERVEREN

PRAKTISCHE INFORMATIE

Alle genoemde prijzen in deze brochure zijn inclusief museumentree en materialen.

De programma's op locatie zijn voor scholen in Dordrecht gratis af te nemen via het **Cultuurmenu**.

DORDRECHTMUSEUM.NL
HOFVANNEDERLAND.NL
HUISVANGIJN.NL

SPECIAAL ONDERWIJS

Groepen uit het Speciaal Onderwijs is van harte welkom in onze musea. Neem contact op om de mogelijkheden te bespreken.

Ook ambassadeur van onze musea worden? Museumscholen ontvangen o.a.:

- 20% korting op schoolprogramma's
- elke maand een leuke kunst-opdracht voor in de klas
- mooie tentoonstellingsposters
- een inspirerend pakket met kinderboeken over kunst
- gratis toegangkaartje voor een begeleidende volwassene

Neem contact met ons op voor meer informatie!

GRATIS BEZOEK LEERKRACHTEN

Kom je binnenkort met school naar het museum en wil je vooraf alvast even oriënteren? Of wil je zelf ervaren of het museum een geschikte bestemming is voor jouw leerlingen? Als leerkracht kun je gratis het museum bezoeken als je je eerst even aanmeldt.

ONDERWIJSNIEUWSBRIEF

Blijf op de hoogte van nieuwe programma's en tijdelijke tentoonstellingen (max 4 x per jaar).

Scan de QR-code om je te abonneren op de nieuwsbrief gericht op het primair onderwijs:

CONTACT

Voor inhoudelijke vragen, voorbereidend lesbezoek en maatwerk of Museumschool worden:

Sifra Wieldraaijer
Educatie Onderwijs
078-770 5308
museumeducatie@dordrecht.nl

RESERVERINGEN

Voor het reserveren van een schoolprogramma:

Nancy Schuurmans
afdeling Planning
078 -770 87 08
scholen@dordrechtmuseum.nl

DORDRECHTSMUSEUM.NL

HOFVANNEDERLAND.NL

HUISVANGIJN.NL

DORDRECHTSMUSEUM

HOF
van NL

HUIS
VAN
GIJN